

V. Phầm Thiêu Cháy

Như vậy tôi nghe.

Một thời Thế Tôn ở Sàvatthi (Xá-vệ), Jetavana (Thắng Lâm), tại vườn ông Anàthapindika (Cấp Cô Độc). Rồi một vị Thiên, sau khi đêm đã gần mãn, với dung sắc thù thắng chói sáng toàn vùng Jetavana, đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn rồi đứng một bên. Đứng một bên, vị Thiên ấy nói lên bài kệ này trước mặt Thế Tôn:

I. Thiêu Cháy (Biệt Tập 5.4, Đại 2,403) (S.i,31)

Trong ngôi nhà thiêu cháy,

Vật đem ra ngoài,

Vật ấy có lợi ích,

Không phải vật bị thiêu.

Cũng vậy trong đời này,

Bị già chết thiêu cháy,

Hãy đem ra, bằng thí,

Vật thí, khéo đem ra.

Có thí, có lạc quả,

Không thí, không như vậy.

Kẻ trộm, vua cướp đoạt,

Lửa thiêu đốt hủy hoại,

Khi giờ cuối cùng đến,

Bỏ thân, bỏ sở hữu.

Kẻ trí, hiểu biết vậy,

Thọ dụng và bố thí,

Thí xong, thọ dụng xong,

Theo lực hành động ấy,

Không bị ai chỉ trích,

Vị ấy được sanh Thiên.

II. Cho Gì? (Tập 36.6 Vân hà đại đắc, Đại 2,261b) (Biệt Tập 8.4, Đại 2,526b) (S.i,32)

Cho gì là cho lực?

Cho gì là cho sắc?

Cho gì là cho lạc?

Cho gì là cho mắt?

Cho gì cho tất cả?

Xin đáp điều con hỏi?

(Thế Tôn):

Cho ăn là cho lực,

Cho mặc là cho sắc,

Cho xe là cho lạc,

Cho đèn là cho mắt.

Ai cho chỗ trú xứ,

Kinh Tương Ưng Bộ Page 33

Vị ấy cho tất cả,

Ai giảng dạy Chánh pháp,

Vị ấy cho bát tử.

III. Đồ Ăn (S.i,32)

Trời, Người, cả hai loài,

Đều ưa thích ăn uống,

Vị Dạ-xoa tên gì,

Lại không thích ăn uống?

(Thế Tôn):

Ai cho với lòng tin,

Với tâm tư thanh tịnh,

Được phần món ăn ấy,

Đời này và đời sau.

Vậy hãy ngừa xan tham,

Bồ thí, nhiếp cấu uế,
Hữu tình vĩnh an trú,
Công đức trong đời sau.

IV. Một Căn Rễ (S.i,32)

Một rễ, hai phương diện,
Ba uế, năm môi trường,
Biển lớn, mười hai họa,
Vực xoáy bậc Thánh siêu.

V. Bậc Hoàn Toàn (S.i,33)

Bậc viên mãn toàn diện,
Thấy được nghĩa bí huyền,
Ban phát chân trí tuệ,
Thoát ly khỏi dục tạng,
Thấy được bậc toàn trí,
Bậc Thiện tuệ trí giác.
Vị Đại Thánh dẫn bước,
Trên con đường Thánh đạo.

VI. Thiên Nữ (S.i,33)

Thiên nữ đoàn tụ hội,
Ngạ quý chúng tới lui,
Rừng ấy danh rừng si,
Làm sao có lối thoát?

(Thế Tôn):

Đường ấy tên chơn trực,
Kinh Tương Ứng Bộ Page 34
Phương ấy danh vô úy,
Cỗ xe gọi vô thanh,
Vớ pháp luân khéo ráp,
Tâm là dàn xe dựa,
Niệm là trưởng môn xe,
Ta nói vị đánh xe,
Tức là chơn điệ⁴ ưu pháp,
Và chính chánh tri kiến,
Mau chóng đi tiên phong.
Không kể nam hay nữ,
Đều dùng cỗ xe ấy.
Chính nhờ cỗ xe ấy,
Hướng tiến đến Niết-bàn.

VII. Trồng Rừng (S.i,33)

Những ai ngày lẫn đêm,
Công đức luôn tăng trưởng,
Trú pháp, cụ túc giới,
Kẻ nào sanh thiên giới?
Ai trồng vườn, trồng rừng,
Ai dựng xây cầu công,
Đào giếng, cho nước uống,
Những ai cho nhà cửa,
Những vị ấy ngày đêm,
Công đức luôn tăng trưởng,
Trú pháp, cụ túc giới,
Những vị ấy sanh Thiên.

VIII. Kỳ Viên (S.i,33)

Đây là rừng Kỳ Viên.
Chỗ trú xứ Thánh chúng,
Chỗ ở đáng Pháp Vương,

Khiến tâm con hoan hỷ,
Nghệp minh và tâm pháp,
Giới và tối thắng mạng,
Chính những điều pháp ấy,
Khiến chúng sanh thanh tịnh,
Không phải vì dòng họ,
Không phải vì tài sản.
Do vậy bậc Hiền trí,
Thấy lợi ích chính mình,
Chánh giác sát tâm pháp,
Như vậy được thanh tịnh.
Như ngài Xá-lợi-phất,
Tuệ giới và tịch tịnh,
Tỷ-kheo đến bờ giác,
Ở đây là tối thượng.

IX. Xan Tham (S.i,34)

Kinh Tương Ưng Bộ Page 35

Ở đời kẻ xan tham,
Keo kiết hay khước từ,
Tạo nên những chướng ngại,
Ngăn kẻ khác bố thí,
Đời này và đời sau,
Quả báo họ là gì?
Chúng con đến tại đây,
Chính muốn hỏi Thế Tôn,
Chúng con muốn được biết,
Thế Tôn đáp thế nào?

(Thế Tôn):

Ở đời kẻ xan tham,
Keo kiết hay khước từ,
Tạo nên những chướng ngại,
Ngăn kẻ khác bố thí,
Bị tái sanh địa ngục,
Bàng sanh, Dạ-ma giới.
Nếu được sanh làm người,
Sanh gia đình nghèo khó,
Y, thực, dục, hỷ lạc,
Họ được rất khó khăn.
Điều kẻ ngu ước vọng,
Họ không thấu hoạch được,
Quả hiện tại là vậy,
Đời sau sanh ác thú.

(Vị Thiên):

Nhờ những điều Ngài nói,
Chúng con được hiểu vậy,
Tôn giả Gotama,
Con xin hỏi câu khác.
Ở đây được thân người,
Từ tốn không xan tham,
Tin Phật và Chánh pháp,
Cùng tôn trọng chúng Tăng,
Đời này và đời sau,
Quả báo họ là gì?
Chúng con đến tại đây,
Chính muốn hỏi Thế Tôn,

*Chúng con muốn được biết,
Thế Tôn đáp thế nào?*

(Thế Tôn):

*Ở đây được thân người,
Từ tôn không xan tham,
Tin Phật và Chánh pháp,
Cùng tôn trọng chúng Tăng,
Kinh Tương Ứng Bộ Page 36
Họ chói sáng chư Thiên,
Tại đây họ tái sanh.
Nếu họ sanh làm người,
Họ sanh nhà phú gia,
Y, thực, dục, hỷ lạc,
Họ được không khó khăn,
Như các Tự tại thiên,
Hân hoan được thọ hưởng,
Giữa vật dụng tài sản,
Được người khác quy tụ,
Quả hiện tại là vậy,
Đời sau sanh Thiên giới.*

X. Thọ Đồ Góm (S.i,35) (Tập 22.10 Vô phiền thiên, Đại 2,159b) (Biệt Tập, 9.29, Đại 2,442b)

*Được sanh Vô phiền thiên,
Bảy Tỷ-kheo giải thoát,
Đoạn tận tham và sân,
Vượt qua đời triền phược.
Vượt bùn, họ là ai,
Khéo vượt lệnh thần chết,
Sau khi bỏ thân người,
Họ thoát ách chư Thiên?
Họ là Upaka,
Với Pukkusàti,
Hợp thành là ba vị,
Và Phalaganda,
Lại thêm Bhaddiya,
Với Khandadeva,
Và Bāhuraggi,
Cùng với Pingiya,
Sau khi bỏ thân người,
Họ thoát ách chư Thiên.*

(Thế Tôn):

*Người nói điều tốt lành,
Về bảy Tỷ-kheo ấy,
Họ thoát ly, đoạn trừ,
Các chạp bảy Ma vương,
Pháp họ biết, của ai,
Đoạn diệt hữu kiết sử?*

(Ghatikāra):

*Không ai ngoài Thế Tôn,
Chính thật giáo lý Ngài,
Họ biết pháp của Ngài,
Đoạn được hữu kiết sử.
Chỗ nào danh và sắc,
Được đoạn diệt, không dư,
Kinh Tương Ứng Bộ Page 37
Họ học được pháp ấy,*

Ở đây từ nơi Ngài.
Nhờ vậy họ đoạn trừ,
Hữu kiết sử trói buộc.

(Thế Tôn):

Lời nói người thâm sâu,
Khó biết, khó chứng ngộ,
Pháp Ông biết của ai,
Sao Ông không nói được?

(Ghatikàra):

Thuở xưa, con thợ gốm,
Tại Vehalinga,
Và con được tên gọi,
Là Ghatikàra.

Chính con lo nuôi dưỡng,
Cả mẹ lẫn cả cha,
Đối với Phật Ca-diếp,
Con đệ tử tại gia.

Con viễn ly dâm dục,
Phạm hạnh, không thế vật,
Thuở xưa con đồng hương,
Cũng là bạn của họ,
Do vậy con biết họ,
Bảy Tỷ-kheo giải thoát,
Đoạn tận tham và sân,
Vượt qua đời triền phược _____ c.

(Thế Tôn):

Vậy này Bhaggava,
Chính như Ông vừa nói,
Thuở xưa, Ông thợ gốm,
Tại Vehalinga,
Và Ông được tên gọi,
Là Ghatikàra.

Chính Ông lo nuôi dưỡng,
Cả mẹ lẫn cả cha,
Đối với Phật Ca-diếp,
Ông đệ tử tại gia.

Ông viễn ly dâm dục,
Phạm hạnh, không thế vật.
Thuở xưa Ông đồng hương,
Cũng là bạn của Ta,
Như vậy là hội ngộ,
Giữa những bạn thời xưa,
Cả hai khéo tu tập,
Mang thân này tới hậu.

Kinh Tương Ưng Bộ Page 38

VI. Phẩm Già

I. Già (S.i,36)

-- Vật gì tốt đến già?

Vật gì tốt kiên trú?

Vật gì vật báu người?

Vật gì cướp khó đoạt?

-- Giới là tốt đến già,

Tín là tốt kiên trú,

Tuệ, vật báu loài Người,

Công đức, cướp khó đoạt.

II. Không Già

-- *Vật gì tốt không già?
Vật gì tốt trường cửu?
Vật gì vật báu người?
Vật gì cướp không đoạt?*
-- *Giới là tốt không già,
Tín là tốt trường cửu,
Tuệ, vật báu loài Người,
Công đức, cướp không đoạt.*

III. Bạn

-- *Ai bạn kẻ đi đường?
Ai bạn người ở nhà?
Ai bạn khi cần thiết?
Ai bạn cho đời sau?*
Bạn đường, bạn đi đường,
-- *Bạn ở nhà là mẹ,
Bạn bè khi cần thiết,
Mới là bạn thường xuyên,
Công đức tự mình làm,
Là bạn cho đời sau.*

IV. Cơ Sở

-- *Vật gì, cơ sở người?
Vật gì, bạn tối thượng (ở đời)?
Hữu tình gì trì mạng?
Y cứ vào địa đại?*
-- *Con là cơ sở người,
Vợ là bạn tối thượng,
Thần mưa là trì mạng,
Y cứ vào địa đại.*

Kinh Tương Ứng Bộ Page 39

V. Sanh Nhân

-- *Cái gì sanh thành người?
Cái gì luôn dong ruổi?
Cái gì chịu luân hồi?
Cái gì người sợ hãi?*
-- *Ái dục sanh thành người,
Chính tâm luôn dong ruổi,
Chúng sanh chịu luân hồi,
Đau khổ, người sợ hãi.*

VI. Sanh Nhân

-- *Cái gì sanh thành người?
Cái gì luôn dong ruổi?
Cái gì chịu luân hồi?
Vì đâu, không giải thoát?*
-- *Ái dục sanh thành người,
Chính tâm luôn rong ruổi,
Chúng sanh chịu luân hồi,
Vì khổ, không giải thoát.*

VII. Sanh Nhân

-- *Cái gì sanh thành người?
Cái gì luôn dong ruổi?
Cái gì chịu luân hồi?
Cái gì người nương tựa?*
-- *Ái dục sanh thành người,
Chính tâm luôn dong ruổi,*

*Chúng sanh chịu luân hồi,
Chính nghiệp, người nương tựa.*

VIII. Phi Đạo

*-- Cái gì gọi phi đạo?
Cái gì diệt ngày đêm?
Cái gì uế Phạm hạnh?
Cái gì tắm không nước?
-- Tham dục gọi phi đạo,
Tuổi tác diệt ngày đêm,
Nữ nhân uế Phạm hạnh,
Khiến loài Người hệ lụy,
Khổ hạnh và Phạm hạnh,
Là tắm không cần nước.*

IX. Người Bạn

*-- Cái gì làm người bạn?
Cái gì giáo hóa người?
Kinh Tương Ứng Bộ Page 40
Cái gì người ái lạc?
Giải thoát mọi khổ đau?
-- Tín thành làm bạn người,
Trí tuệ giáo hóa người,
Người ái lạc Niết-bàn,
Giải thoát mọi khổ đau.*

X. Người Thi Sĩ

*-- Vật gì nhân kế tụng?
Vật gì làm tự cú?
Vật gì kệ y cú?
Vật gì kệ an trú?
-- Âm vận nhân kế tụng,
Văn tự làm tự cú,
Kệ ý cú đề danh,
Kệ an trú thi nhân.*

VII. Phẩm Thắng (S.i,39)

I. Danh (S.i,39)

*-- Vật gì thắng tất cả?
Vật gì không số hơn?
Và có một pháp nào,
Mọi vật đều tùy thuộc?
-- Danh vượt thắng tất cả,
Danh không số nào hơn,
Chính danh là một pháp,
Mọi vật đều tùy thuộc.*

II. Tâm (S.i,39)

*-- Vật gì dốt dẫn đời?
Vật gì tự não hại?
Và có một pháp nào,
Mọi vật đều tùy thuộc?
-- Chính tâm dốt dẫn đời,
Chính tâm tự não hại,
Chính tâm là một pháp,
Mọi vật đều tùy thuộc.*

III. Khát Ái (S.i,39)

*-- Vật gì dẫn dắt đời?
Vật gì tự não hại?
Và có một pháp nào,*

Mọi vật đều tùy thuộc?

-- Chính ái là một đời,

Chính ái tự nào hại,

Kinh Tương Ứng Bộ Page 41

Chính ái là một pháp,

Mọi vật đều tùy thuộc.

IV. Kiết Sử (S.i,39)

-- Vật gì trói buộc đời?

Vật gì dẫn hành đời?

Do đoạn trừ pháp gì,

Mới được gọi Niết-bàn?

-- Chính hỷ trói buộc đời,

Tâm cầu dẫn hành đời,

Do đoạn trừ khát ái,

Mới được gọi Niết-bàn.

V. Triền Phược (S.i,39)

-- Vật gì triền phược đời?

Vật gì dẫn hành đời?

Do đoạn trừ pháp gì,

Mọi triền phược đoạn diệt?

-- Chính hỷ triền phược đời,

Tâm cầu dẫn hành đời,

Do đoạn trừ khát ái,

Mọi triền phược đoạn diệt.

VI. Bị Áp Đảo (S.i,40)

-- Vật gì áp đảo đời?

Vật gì bao phủ đời?

Tên gì bắn trúng đời?

Bờn gì thường huân tập?

-- Sự chết áp đảo đời,

Già nua bao phủ đời,

Tên ái bắn trúng đời,

Bờn dục, thường huân tập.

VII. Bị Treo Cột (S.i,40)

-- Vật gì treo cột đời?

Vật gì bao phủ đời?

Vật gì đóng kín đời?

Trên gì đời an trú?

-- Khát ái treo cột đời,

Già nua bao phủ đời,

Sự chết đóng kín đời,

Trên khổ, đời an trú.

VIII. Bị Đóng Kín (S.i,40)

-- Vật gì đóng kín đời?

Kinh Tương Ứng Bộ Page 42

Trên gì đời an trú?

Vật gì treo cột đời?

Vật gì bao phủ đời?

-- Sự chết đóng kín đời,

Trên khổ, đời an trú,

Khát ái treo cột đời,

Già nua bao phủ đời.

IX. Ước Muốn (S.i,40)

-- Vật gì trói buộc đời?

Điều phục gì được thoát?

Vật gì được đoạn trừ,
Khiến mọi phược đoạn tận?
-- Ước muốn trói buộc đời,
Điều phục dục được thoát,
Ước muốn được đoạn trừ,
Mọi triền phược đoạn tận.

X. Đòi (Thế gian) (S.i,41)

-- Trên gì thế gian sanh?
Trên gì được giao tiếp?
Thế gian chấp trước gì?
Trên gì đời khổ ão?
-- Trên sáu, thế gian sanh,
Trên sáu, được giao tiếp,
Thế gian chấp trước sáu,
Trên sáu, đời khổ ão.

VIII. Phẩm Đoạn (S.i,41)

... Đứng một bên, vị Thiên nhân ấy nói lên bài kệ với Thế Tôn:

I. Đoạn Sát (S.i,41)

Sát vật gì được lạc?
Sát vật gì không sầu?
Có một pháp loại gì,
Ngài tán đồng sát hại,
Tôn giả Gotama?

(Thế Tôn):

Sát phần nô được lạc,
Sát phần nô không sầu,
Phần nô với độc căn,
Với vị ngọt tối thượng,
Kinh Tương Ứng Bộ Page 43
Pháp ấy, bậc Thánh Hiền,
Tán đồng sự sát hại.
Sát pháp ấy không sầu,
Này (Hiền giả) Thiên nhân.

II. Cổ Xe (S.i,41)

-- Cổ xe hiện tướng gì?
Ngọn lửa hiện tướng gì?
Vương quốc hiện tướng gì?
Phụ nữ hiện tướng gì?
-- Cờ hiện tướng cổ xe,
Khói hiện tướng ngọn lửa,
Vua hiện tướng vương quốc,
Chồng hiện tướng nữ nhân.

III. Tài Sản (S.i,42)

-- Tài sản gì ở đời,
Đối người là tối thượng?
Sự gì khéo tu trì,
Đưa đến chơn an lạc?
Vật gì ngọt tối thượng,
Trong tất cả vị ngọt?
Sống cuộc sống thế nào,
Được gọi sống tối thượng?
-- Lòng tin ở đời này,
Là tài sản tối thượng.
Chánh pháp khéo tu trì,
Đưa đến chơn an lạc.

Sự thật ngọt tối thượng,
Trong tất cả vị ngọt.
Sống cuộc sống trí tuệ,
Được gọi sống tối thượng.

IV. Mưa (S.i,42)

Vật gì được mọc lên,
Là mọc lên tối thượng?
Vật gì được rơi xuống,
Là rơi xuống tối thượng?
Vật gì thường bộ hành?
Vật gì thuyết tối thượng?

(Một Thiên nhân):

Hột giống được mọc lên,
Là mọc lên tối thượng.
Con mưa được rơi xuống,
Là rơi xuống tối thượng.

Kinh Tương Ưng Bộ Page 44

Con bò thường bộ hành,
Con trai thuyết tối thượng.

(Thế Tôn):

Huê minh được mọc lên,
Là mọc lên tối thượng.
Vô minh được rơi xuống,
Là rơi xuống tối thượng.
Tăng-già thường bộ hành,
Đức Phật thuyết tối thượng.

V. Khũng Bô (S.i,42)

Vì sao ở đời này,
Rất nhiều người sợ hãi,
Dầu con đường đề cập,
Dưới hình thức sai biệt?
Con hỏi Gotama,
Bậc trí tuệ sáng suốt,
Phải an trú chỗ nào,
Khỏi sợ hãi đời sau?

(Thế Tôn):

Hãy chánh trú lời, ý,
Thân nghiệp chớ làm ác.
Nếu an trú trong nhà,
Vời tài sản dồi dào,
Hãy tin tâm, nhu hòa,
Chia tài sản, hòa nhã.
An trú bốn pháp này,
Không sợ hãi đời sau.

VI. Không Già (S.i,43)

-- Ai già, ai không già?
Thế nào gọi phi đạo?
Vật gì chướng ngại pháp?
Vật gì đem ngày diệt?
Vật gì uế Phạm hạnh?
Vật gì tắm không nước?
Đời bao nhiêu lỗ trống,
Trên ấy, tâm không trú?
Con đến hỏi Thế Tôn,
Mong biết câu trả lời!

-- *Sắc hữu tình bị già,
Danh tánh lại không già,
Tham dục gọi phi đạo,
Tham ái, chướng ngại pháp.*
Kinh Tương Ứng Bộ Page 45
*Tuổi tác đêm, ngày diệt,
Nữ nhân uế Phạm hạnh,
Đắm trước trong uế này,
Là toàn thể chúng sanh.
Khổ hạnh và Phạm hạnh,
Là tắm không cần nước,
Sáu lỗ trống ở đời,
Trên ấy, tâm không trú,
Biếng nhác và phóng dật,
Uế oái, không tự chế,
Thụy miên và hôn trầm,
Cả sáu lỗ trống này,
Cần ly khai tất cả.*

VII. Tôn Chủ (S.i,43)

-- *Vật gì chủ ở đời?
Hàng hóa gì tối thượng?
Vật gì làm rỉ sét,
Lưỡi kiếm ở trên đời?
Vật gì ở đời này,
Tác thành cõi địa ngục?
Ai đem đi, bị chặn?
Ai đem đi, được ưa?
Ai thường xuyên đi lại,
Được kẻ trí hoan hỷ?
-- Thế lực chủ ở đời,
Nữ nhân, vật tối thượng.
Phần nộ làm rỉ sét,
Lưỡi kiếm ở trên đời.
Kẻ trộm ở đời này,
Tác thành cõi địa ngục.
Trộm đem đi, bị chặn,
Sa-môn đem, được ưa,
Sa-môn thường đi lại,
Được kẻ trí hoan hỷ.*

VIII. Dục (S.i,44)

-- *Nghĩ lợi, không cho ai,
Con người từ bỏ gì?
Thiện gì nên thốt ra?
Ác gì nên ngăn chặn?
-- Con người không cho mình,
Không nên từ bỏ mình,
Lời thiện, nên thốt ra,
Lời ác, nên ngăn chặn.*

IX. Lương Thực (S.i,44)

-- *Cái gì cột lương thực?
Kinh Tương Ứng Bộ Page 46
Cái gì hút tài sản?
Cái gì lôi cuốn người?
Ở đời, khó bỏ gì?
Cái gì buộc phạm nhân,*

Như chim bị bầy sập?
-- Lòng tin cột lương thực,
Thần tài hút tài sản.
Lòng muốn lôi cuốn người,
Ở đời, muốn (icchà) khó bỏ.
Ham muốn buộc phạm nhân,
Như chim bị bầy sập.

X. Chóp (S.i,44)

-- Vật gì chiếu sáng đời?
Vật gì thức tỉnh đời?
Ai cọng nghiệp với người?
Cử chỉ chúng là gì?
Ai nuôi kẻ nhác, siêng,
Như mẹ nuôi con cái?
Hữu tình gì trì mạng,
Y cứ vào địa đại?
-- Trí tuệ chiếu sáng đời,
Chánh niệm thức tỉnh đời,
Bò cọng nghiệp với người,
Đường cây là con đường.
Mưa nuôi kẻ nhác, siêng,
Như mẹ nuôi con cái.
Mưa trì mạng chúng sanh,
Y cứ vào địa đại.

XI. Không Tranh Luận (S.i,44)

-- Ai không tranh luận đời?
Ai sống không hoại diệt?
Ai rõ ham muốn đời?
Ai thường xuyên tự tại?
Ai an trú như vậy,
Cha, mẹ, anh đánh lễ?
Ai dầu có hạ sanh,
Được Sát-ly tôn kính?
-- Sa-môn không tranh đời,
Sa-môn sống không diệt,
Sa-môn rõ dục vọng,
Sa-môn thường tự tại,
Sa-môn trú như vậy,
Cha, mẹ, anh kính lễ.
Sa-môn dầu hạ sanh,
Được Sát-ly tôn kính.